

De Kracht van Smalingerland

Onze sociale koers

De afgelopen jaren is onze samenleving sterk veranderd. Vergrijzing, technologische ontwikkelingen, het politieke landschap, de coronapandemie; het heeft allemaal invloed op onze samenleving en de manier waarop we met elkaar omgaan. Deze veranderingen hebben invloed op bijna iedereen die in Smalingerland woont of werkt. De coronapandemie heeft duidelijk gemaakt dat iedereen door onvoorziene omstandigheden kwetsbaar kan worden. De urgentie is nu extra groot om de maatschappelijke opgaven die er zijn met elkaar aan te gaan.

Grote uitdagingen

Zes jaar na de decentralisaties is de transformatie binnen het Sociaal Domein volop in ontwikkeling, zowel landelijk als binnen Smalingerland. We weten inmiddels beter wat wel, en wat niet werkt. De vraag naar ondersteuning neemt toe. Er is, relatief gezien, minder geld beschikbaar. Met doorgaan op de huidige manier bereiken we onvoldoende het resultaat dat nodig is. Het moet anders.

Zorg en ondersteuning moeten efficiënter en effectiever georganiseerd worden en we moeten nog meer en beter met elkaar samenwerken. Dit is een uitdaging waar niet een eenvoudige en snelle oplossing voor is. Het gaat over vraagstukken waarin samenwerken en vertrouwen een belangrijke rol spelen. Ook is er tijd nodig om met elkaar te leren hoe we samen steeds beter in staat zijn om onze doelen te bereiken. We moeten samen bouwen aan en investeren in één sterk Sociaal Domein. Het Sociaal Domein is van ons allemaal- omdat het ons allemaal aangaat.

Als gemeente hebben we ervoor gekozen om onze inwoners, professionals, maatschappelijke organisaties en ondernemers daarom actief te betrekken bij dit vraagstuk. We zijn op zoek gegaan naar een antwoord op de vraag hoe we er samen voor kunnen zorgen dat iedereen in Smalingerland mee kan en wil doen.

Een Sociale Koers voor Smalingerland

Met deze Sociale Koers geven we richting aan de toekomstige ontwikkelingen van het Sociaal Domein in Smalingerland. Achterliggend doel is om samenhang te brengen in de belangrijke maatschappelijke opgaven en wettelijke taken die we voor ons zien: het herstellen van bestaanszekerheid, het vergroten van kansgelijkheid en het gemakkelijker maken van gezond leven.

In Smalingerland doen we dat samen, vanuit één gezamenlijk gedachtegoed; de Sociale Koers. De Koers geeft aan wat we, als samenleving, met elkaar willen bereiken, wat we belangrijk vinden en waar we nog aan moeten werken. Het geeft richting voor onze inwoners, onze professionals, onze maatschappelijk partners, voor ons allemaal.

Samen voorwaarts

Het opstellen van deze Sociale Koers is een stap in een groter proces. Het is niet het startpunt en ook zeker niet een eindbestemming. We werken al langer samen aan veranderingen in het Sociaal Domein. Zo zit er veel kracht en energie in onze samenleving, bij inwoners, organisaties, en ondernemers en gebeurt er ook al veel in onze wijken en dorpen. We zetten daarom de ingeslagen weg met elkaar voort.

Deze koers is bedoeld voor alle mensen die in onze gemeente wonen en werken. In de wijken en dorpen, bij verenigingen, instellingen, bedrijven of andere organisaties. We willen realiseren dat iedereen zoveel mogelijk mee kan, mag en wil doen in Smalingerland. Daarvoor hebben we elkaar nodig, daar zijn we met elkaar voor verantwoordelijk en daarin kunnen we allemaal een rol van betekenis spelen, hoe groot of klein die ook mag zijn!

Wat bedoelen we met Sociaal Domein Smallingerland?

Het Sociaal Domein van Smallingerland gaat over meedoen in de breedste zin van het woord.

Denk daarbij aan meedoen aan activiteiten in de buurt, gezondheid, onderwijs, werk, inkomen, zorg, hobby's, sport en cultuur. Maar het gaat er ook over of we er voor anderen kunnen zijn. Bovenal gaat het om ons, wij die in Smallingerland wonen en werken. En gaat het erom hoe we ons leven ervaren. In onderstaand overzicht worden de belangrijkste feiten en cijfers van Smallingerland weergegeven.

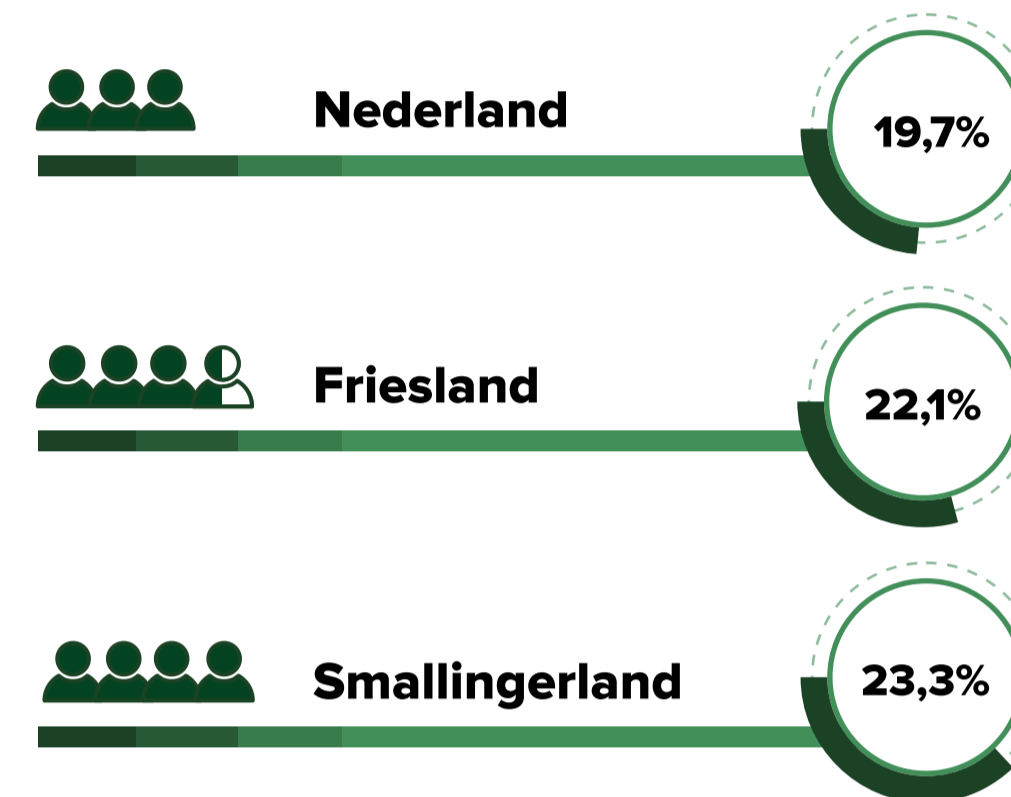

Inwoners van Smallingerland in 2020
(Bron: CBS, bewerking Smallingerland)

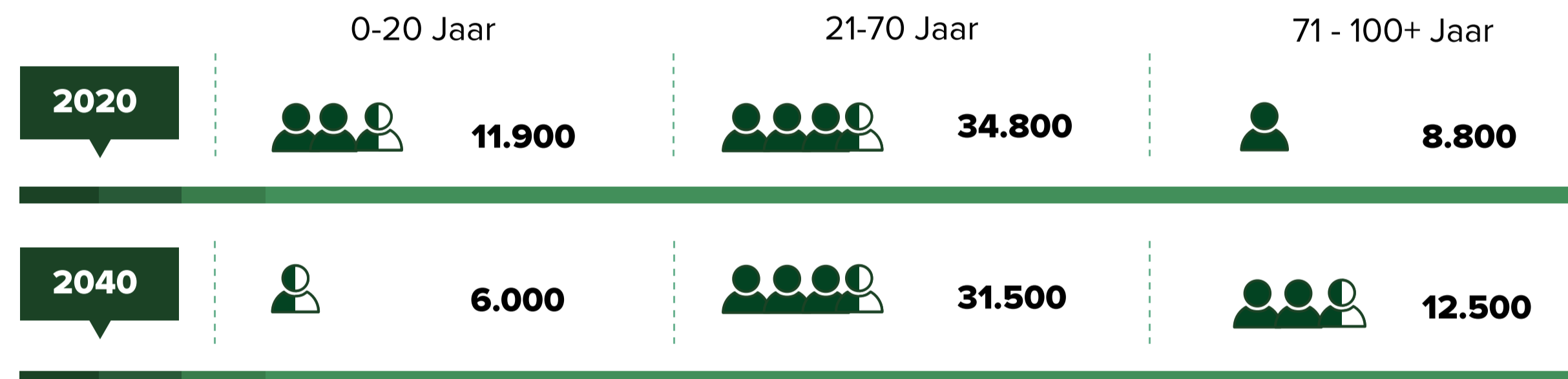

56.200

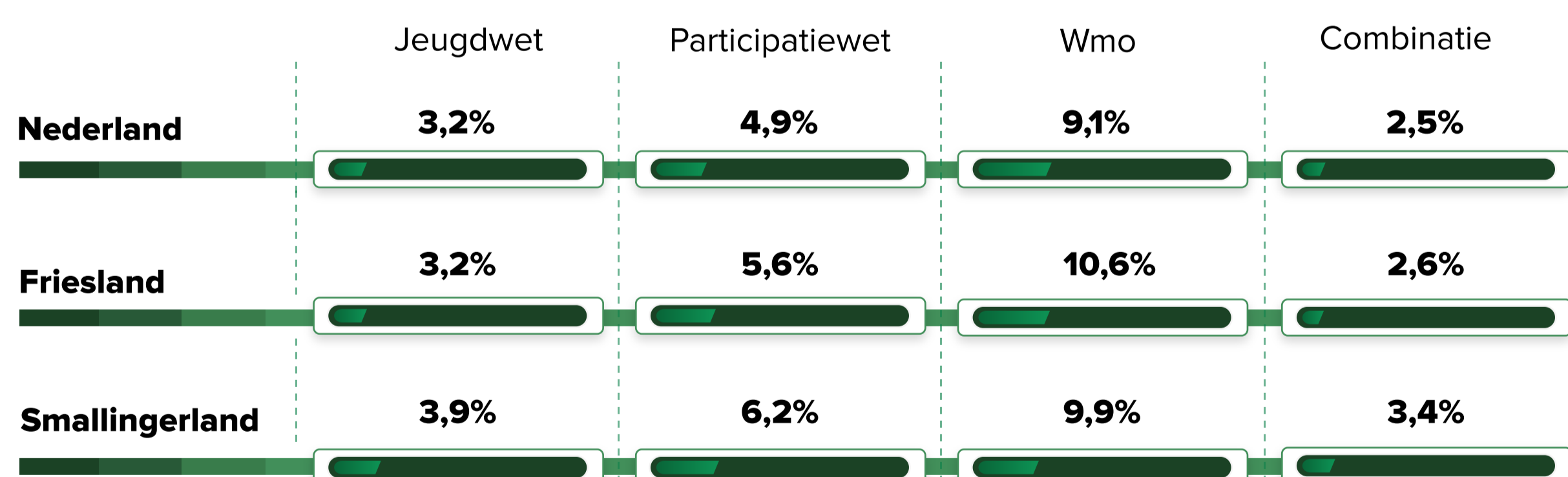
Percentage huishoudens met een voorziening Sociaal Domein
(Bron: Factsheet FSP)

Bevolkingsprognose per leeftijdscategorie
(Bron: CBS, bewerking Smallingerland)

Gebruik van voorziening per type
(Bron: Factsheet FSP)

Samenhang Sociaal en Fysiek Domein

Hoe onze omgeving eruit ziet en hoe we onze omgeving en het leven ervaren is onlosmakelijk met elkaar verbonden. In onze gemeente zetten we wat we met elkaar belangrijk vinden voor onze omgeving in een Omgevingsvisie.

Denk bijvoorbeeld aan hoe onze straten eruit moeten zien, de hoeveelheid groen, plekken van winkels, faciliteiten voor sport en cultuur en de mogelijkheden die we in de gemeente bieden voor wonen, werken en ondernemen. In deze Sociale Koers staat wat we met elkaar belangrijk vinden voor ons leven in Smallingerland. Het fysiek en sociaal domein gaan samen over alles wat invloed heeft op het leven in Smallingerland: werken, leren, wonen, spelen, sporten en zorgen (voor elkaar). Niet voor niets zorgen we ervoor dat er samenhang en verbinding is tussen de visie die we hebben op onze Omgeving en de Sociale Koers.

Vertrekpunt

Als je op reis gaat is het belangrijk dat je ook weet waar je nu staat. Wat is ons gezamenlijk vertrekpunt? Dit vertrekpunt hebben wij samen met onze inwoners bepaald. Dit document is dan ook het resultaat van een gezamenlijke inspanning.

Koersontwikkeling

In 2020 hebben inwoners en professionals in Smallingerland via een enquête en in persoonlijke gesprekken meegedacht over de volgende vraag: "Hoe kunnen we er samen voor zorgen dat iedereen in Smallingerland mee kan en wil doen?"

Om zoveel mogelijk informatie vanuit onze inwoners te verzamelen zijn er flyers verspreid en posters opgehangen in de verschillende dorpen en wijken van Smallingerland, om aandacht te vragen voor het onderzoek en deelnemers te krijgen. Ook zijn er advertenties in de lokale krant geplaatst. De uitkomsten zijn gecombineerd met landelijke, goede voorbeelden uit andere gemeenten. De expertise en wetenschappelijke inzichten zijn vertaald naar de situatie van Smallingerland. We hebben een heuse ontdekkingsstocht achter de rug. Tijdens deze tocht kwamen ideeën, tips, plannen, wensen, én dromen op tafel. De belangrijkste bevindingen, ideeën en uitwerkingen zijn in een concept verwerkt en daar is een praatplaat van gemaakt. Die is vervolgens weer bij inwoners en professionals getoetst. Dat alles is de basis voor onze koers.

Wat valt op?

1142

mensen vulden
de enquête in

76

mensen werden
geïnterviewd

Als we naar alle informatie die we op hebben gehaald kijken, kennen we ons vertrekpunt in de Smallingerlandse samenleving, namelijk:

- Veel inwoners in Smallingerland kunnen meedoen:**
We doen in Smallingerland al heel vaak mee. Dat komt omdat we een fijne plek hebben om te wonen, we familie en vrienden om ons heen hebben, ons gezond voelen, hobby's hebben en een leuke baan beoefenen. Dit is voor ons erg belangrijk om goed mee te doen.
- Inwoners van Smallingerland willen graag meedoen:**
We willen graag meedoen in Smallingerland. Als het kan, lossen we zo veel mogelijk onze eigen problemen op. We vragen niet snel hulp aan een ander. Ondertussen helpen we anderen, zoals: familie, vrienden en overige naasten graag. Dit doen we op verschillende manieren. We bieden bijvoorbeeld een luisterend oor, helpen bij het klussen of bij de administratie. Gewoon omdat we het belangrijk vinden er voor een ander te zijn.
- Maar niet alle inwoners van Smallingerland doen mee:**
Toch kunnen we niet altijd mee doen. We ervaren lichamelijke of geestelijke problemen. Doordat we te maken hebben met ziekte, het niet hebben van werk of omdat we financiële zorgen hebben. Dit zorgt voor spanning, waardoor we minder goed of niet mee kunnen doen.
- Sommige inwoners hebben ondersteuning nodig, als ze niet mee kunnen doen:**
Soms hebben we hulp en ondersteuning nodig. Omdat het ons niet (meer) alleen lukt. Soms hebben we geen mensen om ons heen die ons kunnen helpen. Daarom zoeken we professionele hulp, zodat we persoonlijk en snel geholpen worden. De informatie die we daarover ontvangen kan soms duidelijker en als er gecommuniceerd wordt dan willen we het gelijk begrijpen. We vinden het belangrijk dat er naar ons geluisterd wordt en dat er vertrouwen in ons is. Waar mogelijk kunnen en willen we nog veel zelf, maar soms hebben we op bepaalde onderdelen echt hulp nodig.

Onderweg naar...

Met deze inzichten op zak is het nu tijd om onze blik op de toekomst te richten. Wat is onze eindbestemming, wanneer is onze reis geslaagd? En wat zijn belangrijkste opgaven die we zien tussen ons en het bereiken van onze eindbestemming?

Iedereen kan en wil meedoen in Smallingerland.

Onze visie

De Smallingerlandse samenleving is een krachtige, inclusieve gemeenschap waar iedereen zich gezond en tevreden voelt en waar we onze talenten maximaal kunnen ontwikkelen en inzetten. We vinden het belangrijk dat iedereen er toe doet, dat we gezien worden voor wie we zijn en om wat we kunnen.

Gemeente Smallingerland is een zogenoemde participatiesamenleving. Participeren staat voor deelnemen én bijdragen aan de samenleving. Daarbij leveren we allemaal onze unieke bijdrage om er zo samen voor te zorgen dat iedereen, naar vermogen – waar hij of zij toe in staat is –, mee kan doen.

We zijn een sterke gemeenschap die verantwoordelijkheid neemt en oog heeft voor de mensen die het niet alleen redden. In Smallingerland staat 'Mienskip' hoog in het vaandel. We helpen elkaar zoveel als mogelijk: in verenigingen, scholen en andere collectieven en groepen. We staan zelf aan het roer van ons leven: we lossen problemen zo veel mogelijk zelf op en weten wat we nodig hebben om mee te kunnen doen. Zo hebben we regie over ons eigen leven. We vinden vooral ondersteuning en hulp bij elkaar en voelen ons verantwoordelijk voor onszelf en de mensen die belangrijk voor ons zijn.

En als dat niet lukt, wordt er passende (aanvullende) zorg of ondersteuning geboden door de gemeente en/of andere maatschappelijke organisaties. Zoveel als mogelijk, als een steuntje in de rug om het daarna weer zelf te kunnen regelen omdat we ons daar verantwoordelijk voor voelen. We weten dat zorg en ondersteuning goed verloopt, hebben vertrouwen in instanties en weten de weg goed te vinden naar de juiste ondersteuning. We hebben de ondersteuning en zorg effectief, efficiënt en financieel toekomstbestendig georganiseerd in Smallingerland. Daar zijn we ook scherp op. Dat waar we in investeren, daar willen we ook de vruchten van plukken. Daarbij houden we oog voor het effect op onze inwoners en de samenleving als geheel.

De belangrijkste ambities

We weten waar we naartoe willen. Iedereen doet zoveel als mogelijk mee in onze samenleving. Hier zetten we ons de komende jaren samen voor in. Maar als mens kunnen we alleen volwaardig meedoen als we erbij horen, ertoe doen, ons goed voelen en een zeker bestaan hebben. Dat betekent dat om onze visie te realiseren, we ervoor moeten zorgen dat voor iedereen zoveel als mogelijk aan de onderstaande voorwaarden kan worden voldaan.

In Smallerland hebben we een zeker bestaan

We maken ons geen zorgen over ons bestaan: we hebben een dak boven ons hoofd, brood op de plank, we voelen ons veilig en hebben voldoende inkomen. Vanuit deze basis is meedoen mogelijk.

In Smallerland doen we ertoe

We leveren allemaal onze unieke bijdrage. We hebben een doel in ons leven of leveren een bijdrage aan iets dat belangrijk voor ons is. We hebben een kansrijke start, ontwikkelen onze talenten en benutten die. Dit doen we op verschillende manieren: door ons werk, vrijwilligerswerk, ouderschap of de zorg voor een naaste. Voor wie kansen niet vanzelfsprekend zijn, is er gerichte ondersteuning. Zodat wat we doen een verschil maakt en van waarde is voor onszelf en/of voor de mensen om ons heen.

In Smallerland horen we erbij

Iedereen is uniek, mag er zijn en hoort erbij. We zijn betrokken bij elkaar en staan voor elkaar klaar. Voor gezelligheid, maar ook voor een luisterend oor of het bieden van hulp als het minder goed gaat. We voelen ons verantwoordelijk voor onszelf en voelen ons verbonden aan anderen om ons heen.

In Smallerland voelen we ons goed

We zitten goed in ons vel en voelen ons vitaal. Fysiek en mentaal. We zijn mobiel en fysieke beperkingen vormen geen belemmering om mee te kunnen doen. We ervaren regie over ons eigen leven.

We gaan op reis, en nemen mee...

Als je van plan bent om op reis te gaan, moet je goed om je heen kijken voordat je vertrekt. Want welke wegen liggen er voor je, wat kan er zich voor doen op weg naar de bestemming? Ben je voldoende voorbereid? Wat heb je onderweg nodig?

De kracht van Smalingerland

Om onze visie en ambities te behalen zullen we meer dan ooit een beroep moeten doen op de kracht van de samenleving. De kracht van Smalingerland. De inwoners, de professionals van maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven vormen samen deze kracht. De belangrijkste waarden die bij deze kracht horen zijn Persoonlijk, Samen en Doen. Dat komt duidelijk naar voren uit de gesprekken die we hebben gevoerd en de informatie die we met de enquête hebben opgehaald. Ze zijn de basis voor onze manier van samen leven, samen werken en samen leren. Ze helpen ons om elkaar vast te houden op deze tocht. Ze vertegenwoordigen de kracht van Smalingerland: zó doen wij het hier!

Persoonlijk

In Smalingerland staan we voor elkaar klaar.

We nemen de tijd en moeite om elkaar te leren kennen. We luisteren naar elkaar en als het nodig is zijn we er voor elkaar. We voelen ons verantwoordelijk voor de dingen die we doen en degene die het raakt. We helpen elkaar om te kijken wat er écht nodig is. We gaan mét elkaar in gesprek in plaats van dat we het gesprek óver elkaar voeren.

Samen

In Smalingerland pakken we de dingen samen op: we zijn betrokken bij en verbonden met elkaar.

We hebben deze sociale koers samen gemaakt. We blijven ook in het vervolg samen werken aan samenhangende oplossingen, zoveel mogelijk zonder schotten. Dat is nodig om onze ambities te bereiken. Ieder levert een bijdrage vanuit zijn rol en unieke kwaliteiten. We weten van elkaar wie wat doet en maken gebruik van elkaars kennis, ervaring en sterke punten. We werken samen op basis van gelijkwaardigheid en vertrouwen.

Doen

In Smalingerland steken we samen onze handen uit de mouwen.

Wat we doen is zichtbaar en maakt het verschil. We maken concreet wat we willen bereiken. Het blijft bij ons niet alleen bij praten en plannen. Onze doelen zetten we om naar concrete acties waardoor we stap voor stap zichtbare resultaten behalen en dichterbij ons einddoel komen.

Sociaal Kompas

We hebben de voorwaarden om mee te kunnen en willen doen vertaald in een kompas, met 4 richtingen. Het Sociaal Kompas van Smalingerland is één van de belangrijkste elementen uit onze koers. Dit kompas gaat uit van de veerkracht van mensen, vanuit een bredere kijk op gezondheid en wat het leven betekenisvol maakt.

Als mensen verschillen we van elkaar. Ieder gezin, ieder huishouden, iedere inwoner is anders. Net als de oplossingen die we nodig hebben. Maar voor iedereen geldt: wanneer deze 4 richtingen voldoende in balans zijn, draagt dat bij aan het vermogen om goed of beter met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Dit geldt net zo goed voor onze gemeenschap als geheel. Hoe meer deze vier richtingen in balans zijn in Smalingerland, hoe dichterbij we het bereiken van onze ambitie komen. Dit betekent dat we moeten werken aan het makkelijker maken van gezond leven, het herstellen van bestaanszekerheid en het vergroten van de kanselijkheid van onze inwoners. Het kompas gaat ons helpen om voor ieder persoonlijk, maar ook collectief de weg te wijzen naar de oplossingen die we nodig hebben.

Zeker
bestaan

Erbij
horen

Ertoe
doen

Goed
voelen

**Samen zorgen we ervoor dat iedereen
mee kán en wíl doen!**

Onze bakens

Bij de uitdagingen waar we voor staan zijn veel mensen betrokken. Binnen de gemeente en bij (maatschappelijke) organisaties, verenigingen, onderwijs, ondernemers en de inwoners. Om bij te kunnen dragen aan onze ambitie is het van belang dat iedereen de visie kan vertalen naar zijn of haar handelen in de dagelijkse praktijk.

Daarom hebben we zogenoemde leidende principes geformuleerd. Het zijn onze bakens. Deze bakens geven antwoord op de hoe-vraag. Ze geven ons richting, zodat we weten dat we de goede dingen doen, op de juiste manier. Ze zeggen wat over hoe we in de basis willen (samen)werken. En ze helpen ons ook in besluitvorming, door ze als meetlat te gebruiken waarlangs we onze keuzes leggen. Ze bieden handelingsperspectief voor professionals. We passen ze toe in de omgang met elkaar. Onze bakens leggen dus de relatie tussen de Sociale Koers (onze visie en de ambities) en de concrete vertaling naar alle stappen in het proces, van planvorming tot en met uitvoering en evaluatie. Het is de bedoeling dat we ze blijvend onderwerp van gesprek maken, om het proces van leren en verbeteren te ondersteunen en er elkaar op aan te kunnen spreken onderweg.

- Duurzame zelfredzaamheid
- Vitaal en veerkrachtig
- Voorkomen boven genezen
- Basisvoorwaarden eerst
- Dichtbij en laagdrempelig
- Verbinden is de sleutel
- Van elkaar leren en samen ontwikkelen
- Eenvoud

Hieronder leggen we uit wat we bedoelen met elk baken.

Duurzame zelfredzaamheid (en ondersteuning waar nodig)

We vinden het belangrijk dat mensen zelf hun leven inrichten, keuzes maken en regie hebben, ook als het even niet goed met ze gaat. Hierbij zijn zij zelf en/of de mensen in hun omgeving in eerste instantie als eerste aan zet. Wanneer iemand niet in de gelegenheid is om zelf problemen op te lossen, is er aanvullende ondersteuning mogelijk. We kijken naar de beschikbare oplossingen en bieden waar nodig en waar mogelijk maatwerk. Daarbij vinden we het belangrijk te kijken naar de kosten en baten of zogezegd, het maatschappelijk rendement- want de investering die gedaan wordt moet wel in verhouding staan tot wat het oplevert. Verder is ook legitiem handelen belangrijk. Daaronder verstaan we of het maatwerk binnen de regels past. Ondersteuning is in de basis tijdelijk en probleemoplossend. Het is het steuntje in de rug om je weer op de been te krijgen. Is de ondersteuning langdurig? Ook dan werken we naar een resultaat. We kijken vooral naar wat wél mogelijk is om weer mee te doen, naar vermogen. We gaan van 'zorgen vóór', naar 'zorgen dát'.

1

Vitaal en veerkrachtig

We willen dat de dingen die we doen bijdragen aan een vitale en veerkrachtige gemeenschap, die tegen een stootje kan. Een vitale en veerkrachtige gemeenschap (of wijk of dorp) is een gemeenschap in beweging, met actieve inwoners en andere betrokken partners. In die gemeenschap wonen inwoners die (financieel) zelfredzaam zijn, met een goede (arbeids-) participatie, die wel of niet in verenigingen of coöperaties georganiseerd zijn en bijdragen aan de eigen leefomgeving. Vrijwillige inzet koesteren, stimuleren en ondersteunen we. Bijdragen aan vitale veerkrachtige wijken en dorpen, dat doen we ook door de kracht van lokale initiatieven beter te benutten, door de betrokkenheid, kennis en kunde vanuit de samenleving te verbinden met de inzet van ondernemers, scholen, huisartsen, maatschappelijke organisaties en de gemeente als partner. Een sterke 'Menskip' houdt onze wijken en dorpen vitaal en veerkrachtig.

2

Voorkomen boven genezen

We werken preventief, want voorkomen is beter dan genezen. We organiseren de ondersteuning zo, dat we vroegtijdig en preventief op mogelijke problemen kunnen inspelen. Preventief werken betekent voor ons dat de sociale basis op orde moet zijn. De sociale basis geeft een wijk of dorp stabiliteit. Zo'n sterke basis heeft een belangrijke, preventieve functie, want de behoefte aan zwaardere (zorg)voorzieningen kan erdoor afnemen. De dingen die we doen dragen daarom ook bij aan een kwalitatief goed aanbod van laagdrempelige voorzieningen en diensten. Het faciliteren van ontmoeting is hier een voorbeeld van. Ontmoeting vindt overal plaats en is voor iedereen, ook voor wie ontmoeten en meedoen minder vanzelfsprekend is. Voor mensen die een steuntje in de rug nodig hebben is het tegelijk ook een reden om het huis uit te komen, vrijwilligerswerk te doen, te leren en een sociale rol te vervullen. Maar de dingen die we doen dragen zeker ook bij aan het maken van duurzame relaties. Bij de sociale basis gaat het namelijk niet alleen om de aanwezigheid van voorzieningen, maar juist ook om onderlinge verbindingen: scholen, sportvoorzieningen en een bibliotheek zijn belangrijk, maar ook een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.

3

Basisvoorwaarden eerst

Ondersteuning is altijd als eerste gericht op de basisvoorwaarden van een zeker bestaan. Primaire behoeften als eten, drinken, een dak boven je hoofd zijn noodzakelijke voorwaarden om de rust en ruimte te vinden die nodig is om je als mens te ontwikkelen en/om mee te doen in de samenleving. Zodat daarna de focus weer kan liggen op wat mogelijk is.

4

Dichtbij en laagdrempelig

We staan dicht bij elkaar. Soms omdat we fysiek in de buurt zijn, maar ook omdat we ons inleven in de ander. Zodat we makkelijk en goed contact met elkaar kunnen hebben. Zodat we weten wat er leeft en nodig in onze dorpen en wijken. We zijn toegankelijk en bereikbaar. We luisteren met aandacht en een open houding naar elkaar. Er is sprake van gelijkwaardigheid en positieve feedback in het contact tussen inwoner, professional en gemeente. We zijn eerlijk over wat wel en niet kan en kunnen dat goed uitleggen.

5

Verbinden is de sleutel

Hiermee bedoelen we het verbinden van: inwoners, van maatschappelijk partners rondom de opgaven in een gebied, tussen de Sociale Basis en de professionals in de wijken, van gebieden (wijken/dorpen) onderling én van de fysieke leefomgeving en de sociale problematiek. Samen sturen we op samenhang en resultaat, vanuit de opgaven. We zijn in gesprek mét de inwoner of het gezin in plaats van óver de inwoner of het gezin. Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid. Dat geldt voor ons allemaal. De inwoner is en blijft uiteindelijk zelf de eigenaar van, en is verantwoordelijk voor zijn eigen vraag en plan. We zijn betrokken en verbonden zo lang als nodig. Met verbinden bedoelen we ook een samenhangende aanpak voor alle problemen van de inwoner of het gezin, zoveel mogelijk zonder schotten. Gedeeld eigenaarschap voor de maatschappelijke opgave is het vertrekpunt in onze aanpak.

6

Van elkaar leren en samen ontwikkelen

We willen energie en geld effectief én efficiënt benutten. Daarom werken we samen aan samenhangende oplossingen, die ten goede komen aan de gemeenschap. We weten van elkaar wie wat doet en maken gebruik van elkaars kennis en ervaring. Verbeteringen ontstaan door te leren van de praktijk. We zorgen dat de effecten van onze inzet steeds meer zichtbaar en meetbaar worden. Daar leren we namelijk van. We gaan daarbij steeds meer uit van datagedreven handelen. Daarmee bedoelen we het verzamelen van waardevolle inzichten (feiten, cijfers en ervaringen) én ernaar handelen in gerichte acties voor bepaalde doelgroepen of gebieden (wijken of dorpen).

We experimenteren en verbeteren continu, door om te denken en te zoeken naar vernieuwing. Ruimte voor het handelen van professionals is daarbij noodzakelijk. Luisteren naar onze inwoners ook. Dit vragen we ook van de aanbieders van zorg en ondersteuning in onze gemeente. Want zo werken we echt samen op basis van gelijkwaardigheid en vertrouwen- met één gemeenschappelijk doel.

7

Eenvoud

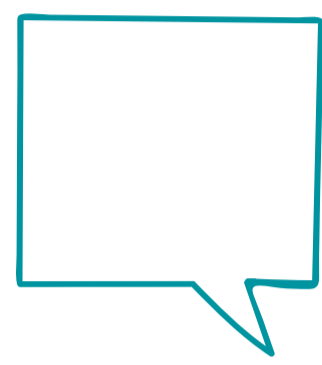
We gaan uit van een eenvoudig systeem, met minder bureaucratie. De regels, het beleid en procedures zijn ondersteunend, niet leidend. We doen simpel wat simpel kan en doen het goed. Eenvoud betekent voor ons ook dat we helder en duidelijk communiceren. We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. We spreken dezelfde taal: simpel en begrijpelijk.

8

Vooruit: samen bepalen we de route!

En nu? We weten waar we nu staan, hebben een goed beeld gevormd van onze bestemming en we zijn goed voorbereid: we kunnen op weg. Maar welke weg leidt naar het bereiken van onze doelen? Wat zijn de eerste stappen? En daarna? Wat is dan de meest slimme route?

De Sociale Koers is tot stand gekomen vanuit de kracht van de samenleving...

...Met inwoners en professionals. Daar zijn we trots op en dat willen we vasthouden! Want de samenwerking stopt hierna niet. De komende jaren blijven we samen aan zet: inwoners, professionals en gemeente.

Samen zoeken we naar nog meer mogelijkheden en slimme verbindingen, zodat we de zorg en ondersteuning in de toekomst toegankelijk en betaalbaar houden. Want dat is nodig, zodat iedereen mee kan blijven doen.

Het is een grote verandering...

...Een duurzame verandering bereiken we vooral door samen 'één Sociaal Domein' te zijn, met één visie en vanuit dezelfde gedeelde uitgangspunten. En door samen te sturen op- en investeren in- de effecten die we op de langere termijn willen zien. Investeren door bijvoorbeeld ruimte te geven als een inwoner of groep inwoners iets op een andere manier wil proberen wanneer het ons als gemeenschap helpt om dichterbij bij onze doelen komen. En waar nodig dit soort initiatieven te stimuleren en ondersteunen. En het gaat ook over investeren in de professionals die zich sterk maken voor inwoners. Dit doen we door voor hen de drempels zoveel mogelijk weg te nemen die het nu ingewikkeld maken om te doen wat nodig is. Investeren in sturen vanuit vertrouwen, in elkaar en in de beweging die we willen maken.

In deze Sociale Koers staat wat de belangrijkste onderwerpen zijn waar we ons op willen richten in de komende jaren...

...Onze visie, ambities en bakens zijn bekend. Het zijn onze wegwijzers om te bepalen hoe we het gaan doen. Hier gaan we de komende periode, met elkaar, mee aan de slag. Samen de schouders eronder! Ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid.

Wie doet wat?

Er zijn veel inwoners die iets willen betekenen voor hun buurt of voor anderen. Vrijwilligers, mantelzorgers, verenigingen. Die koesteren we met elkaar. Want waar mensen zich vrijwillig inzetten voor een ander en de samenleving, ontstaat sociale innovatie, ondernemerschap en verbondenheid. Daarnaast leveren, overal in Smallingerland, professionals ondersteuning op tal van leefgebieden, zoals wonen, veiligheid, (jeugd)zorg, werk en inkomen, onderwijs, sport, recreatie, cultuur en creativiteit. Werkend bij maatschappelijke organisaties, woningbouwcorporaties, andere overheden, bedrijven, scholen en onderwijsinstellingen. Een grote diverse groep van verschillende mensen in verschillende rollen.

Ook de gemeente heeft hierin een rol, of liever gezegd: verschillende rollen. Regisserend, faciliterend, soms een rol als opdrachtgever en soms ook een rol als dienstverlener. De situatie bepaalt wanneer welke rol van welke partij van belang is. We willen daarom per situatie bepalen wie wat oppakt en wat de rol van de gemeente dan is: regisseren, stimuleren, faciliteren of loslaten.

De volgende stap

In ieder geval neemt de gemeente het nu op zich om de volgende stap te nemen in dit proces. Om samen aan de slag te gaan om zoveel mogelijk mensen een goede balans te laten ervaren tussen ertoe doen, erbij horen, een zeker bestaan en zich goed voelen.

Elk van deze ambities kent zijn eigen uitdagingen. Wat zijn dan die belangrijkste uitdagingen die tussen ons en het bereiken van onze doelen in staan? En welke verschillen zitten daar nog in per wijk of dorp? Waar moeten we dan samen afspraken over maken en hoe doen we dat? En wat betekent dat voor de (rol van de) professionals, inwoners en de gemeente. Hoe we met deze uitdagingen en opgaven om willen gaan beschrijven we in zogenaamde koersplannen.

Concrete, bondige, dynamische plannen die vooral uitnodigen tot actie. De koersplannen zijn geen doel op zich, maar een middel om onze energie en inzet om te zetten in resultaatgerichte en samenhangende actie.

Er komt een koersplan voor elk van de 4 ambities (Ertoe doen, Goed voelen, Erbij horen en Zeker bestaan).

Deze koersplannen maken we samen met onder andere maatschappelijke organisaties, woningbouwcorporaties, andere overheden, vrijwilligers, mantelzorgers, scholen en onderwijsinstellingen, werkgevers én inwoners.

In dit proces komen we vanuit de thema's Armoede & Schulden, Wonen, Opgroeien & Ontwikkelen, Werk & (Maatschappelijke) Participatie, Veilige & Gezonde Leefomgeving, Gezonde Leefstijl, Samen Leven en Inclusie samen tot de belangrijkste opgaven die tussen ons en onze ambities in staan. We benoemen de maatschappelijke resultaten die we daarin willen zien in onze gemeente.

In het koersplan beschrijven we concreet wat we gaan doen, hoe dat bijdraagt aan het realiseren van onze ambities, wanneer we het effect verwachten en hoe we dat meten.

We werken met elkaar uit wat écht nodig is om het verschil te maken en dan vooral: aan de slag!

We hebben onze visie beschreven

Onze belangrijkste ambities zijn bepaald

Met inwoners, vrijwilligers, professionals en andere betrokkenen in gesprek over onze opgaven

Samen koersplannen opstellen

Samen koersplannen uitvoeren

Samen op weg richting onze visie

En nu... gaan!

Samen op weg richting onze visie. Een reis waarin we het maximale potentieel van alle betrokkenen inzetten om oplossingen te realiseren voor de opgaven waar we samen – nu en in de toekomst – voor staan. De Sociale Koers is voor de komende jaren onze basis.

Een koers geeft richting en tegelijkertijd spanning tussen waar je bent en waar je heen wilt.

Hóe we daar precies moeten komen weten nog niet. Wel weten we dat we van de gebaande paden af moeten gaan en leren wat werkt, door te doen. Met de koersplannen maken we daarom samen concreet wat we gaan doen. Van daaruit zetten we stappen vooruit, en vervolgen we onze koers, in de richting van onze eindbestemming.

Onderweg gebruiken we het Sociaal Kompas om ons te oriënteren en stellen we vast of we nog goed op route zijn. En zo nodig sturen we bij. We volgen een uitdagende leer- en ontwikkelroute waarin we de kracht van Smallerland inzetten en zien groeien.

Soms komen we obstakels op de weg tegen. We gebruiken onze bakens om ons door lastige dilemma's en keuzes heen te loodsen. Liggen er aantrekkelijke en mooie bestemmingen op ons pad, dan overleggen we of we die aan willen doen tijdens onze reis. We zoeken steeds weer nieuwe wegen en slimmere routes. Daarbij kiezen we niet altijd voor de snelste of de kortste route, maar voor de wegen die leiden naar het beste resultaat.

Ondertussen werken we samen op een manier die past bij onze koers, recht doet aan wat we als samenleving nodig hebben én richting geeft aan de toekomst van het Sociaal Domein in onze mooie gemeente.

Bijlagen:

- Feiten bij Zeker bestaan
- Feiten bij Ertoe doen
- Feiten bij Erbij horen
- Feiten bij Goed voelen

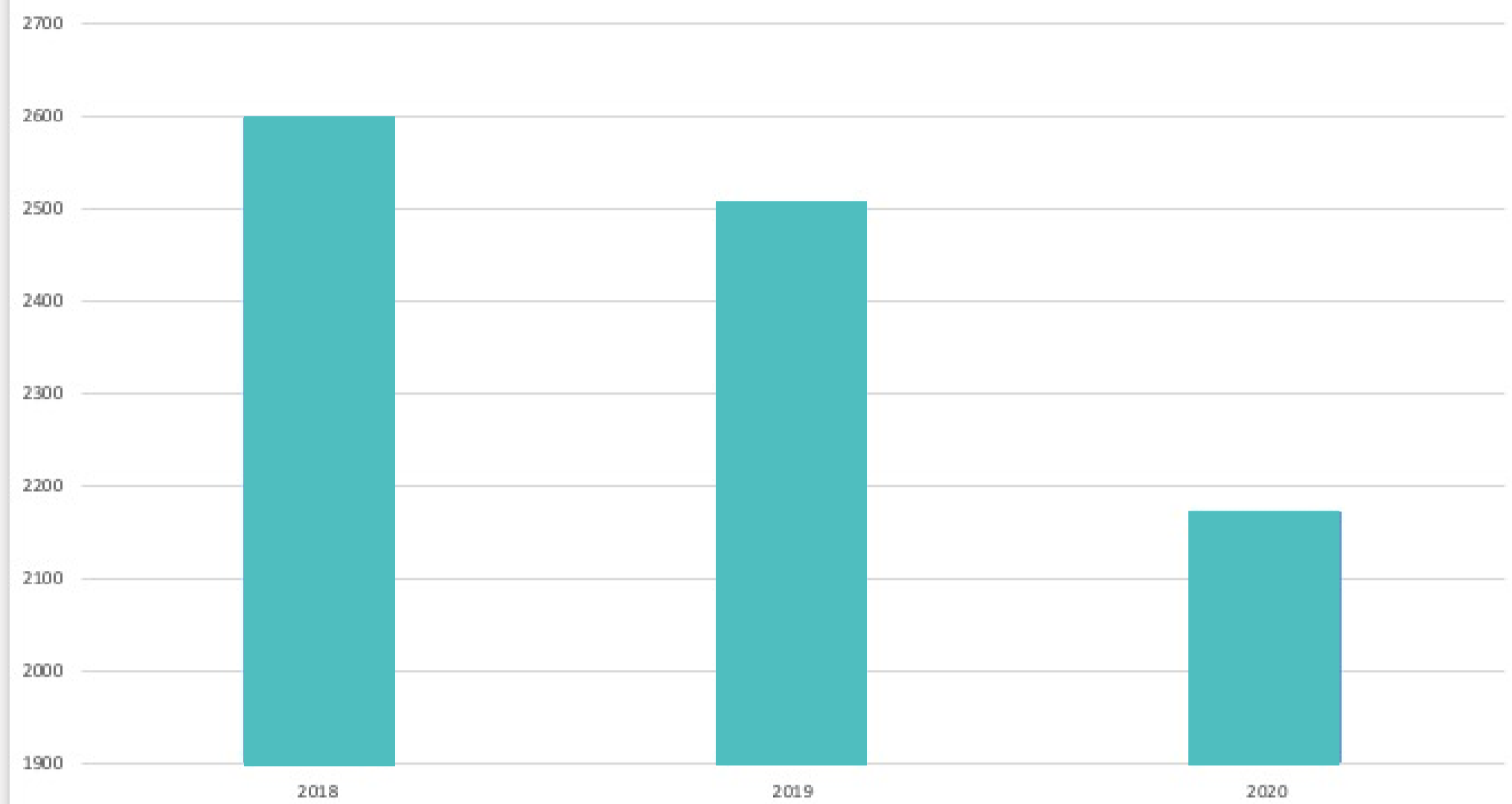

In Smallerland hebben we een zeker bestaan

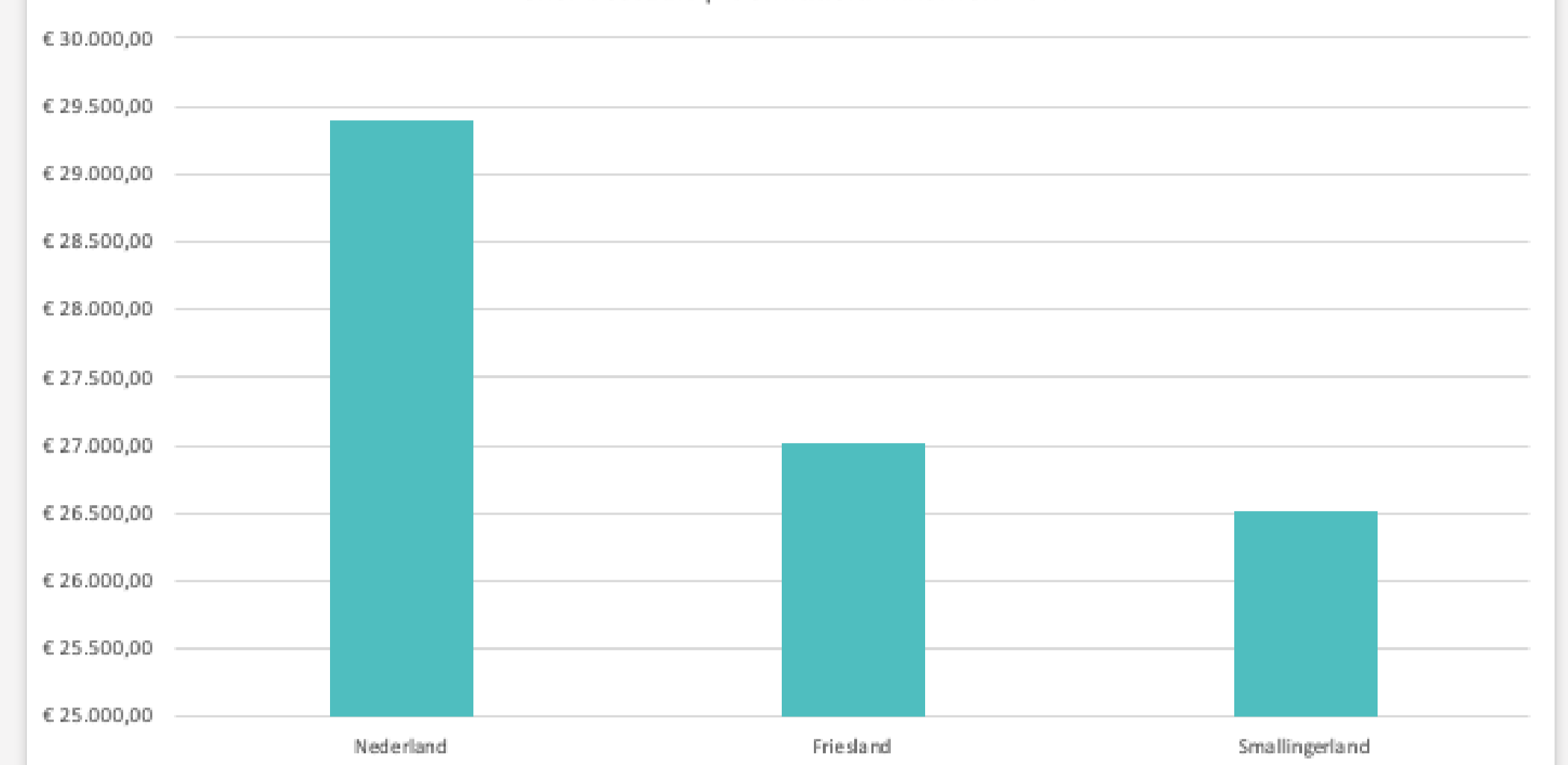

Een paar feiten op een rijtje

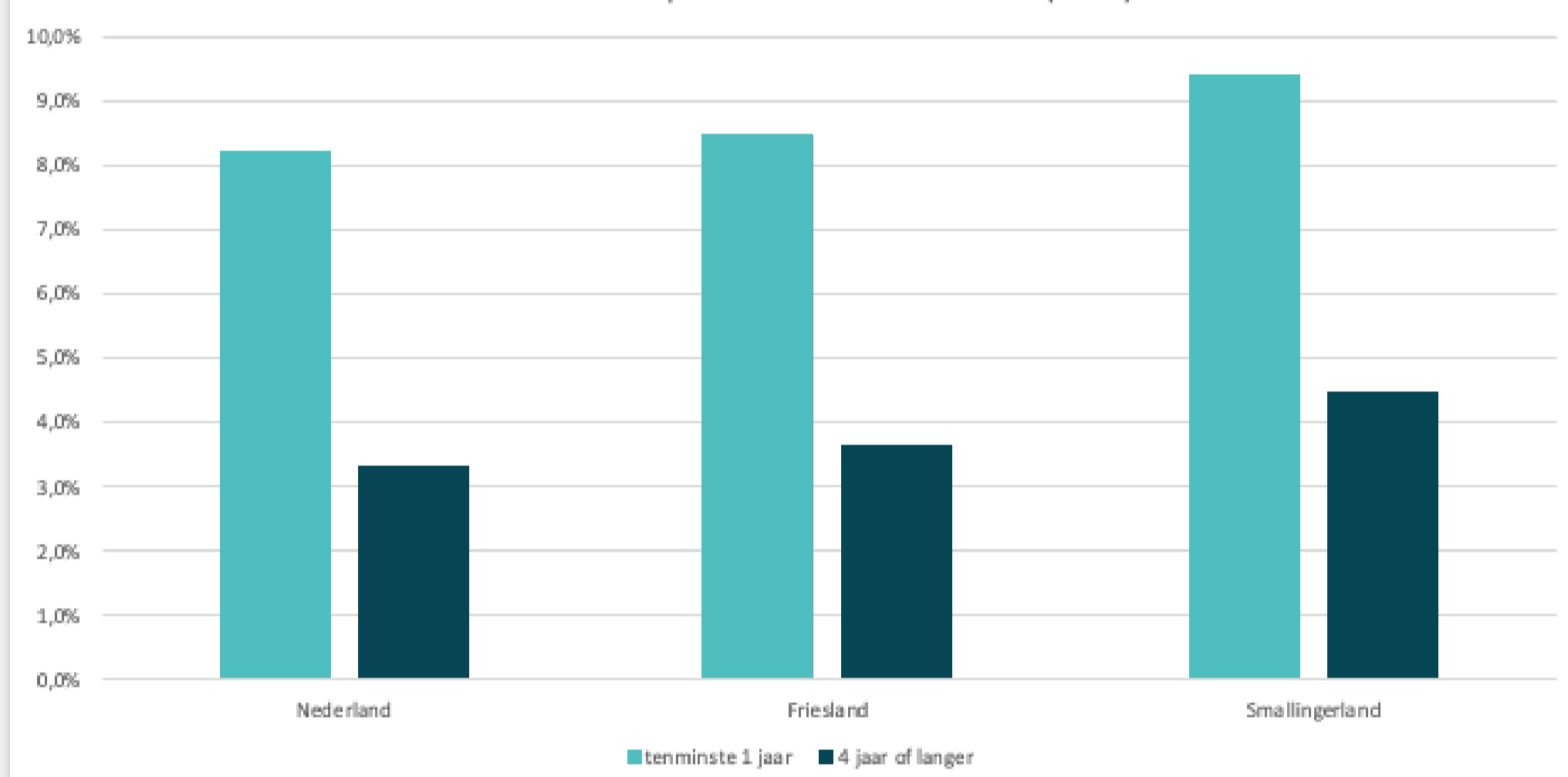
Zeker bestaan | Aantal uitkeringsgerechten

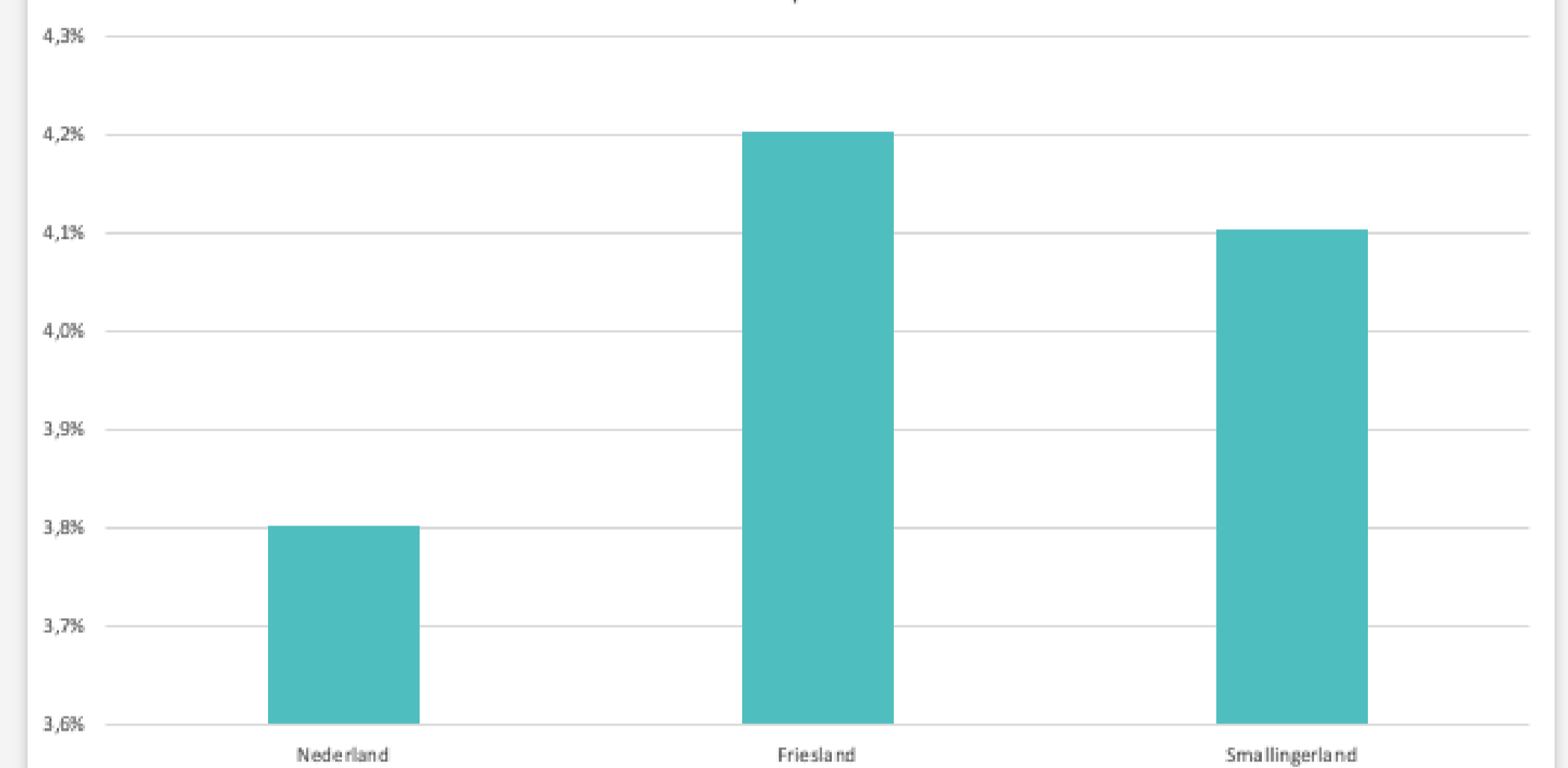
Zeker bestaan | Gemiddeld inkomen 2017

Zeker bestaan | Huishoudens in armoede (2017)

Zeker bestaan | Werkloosheid

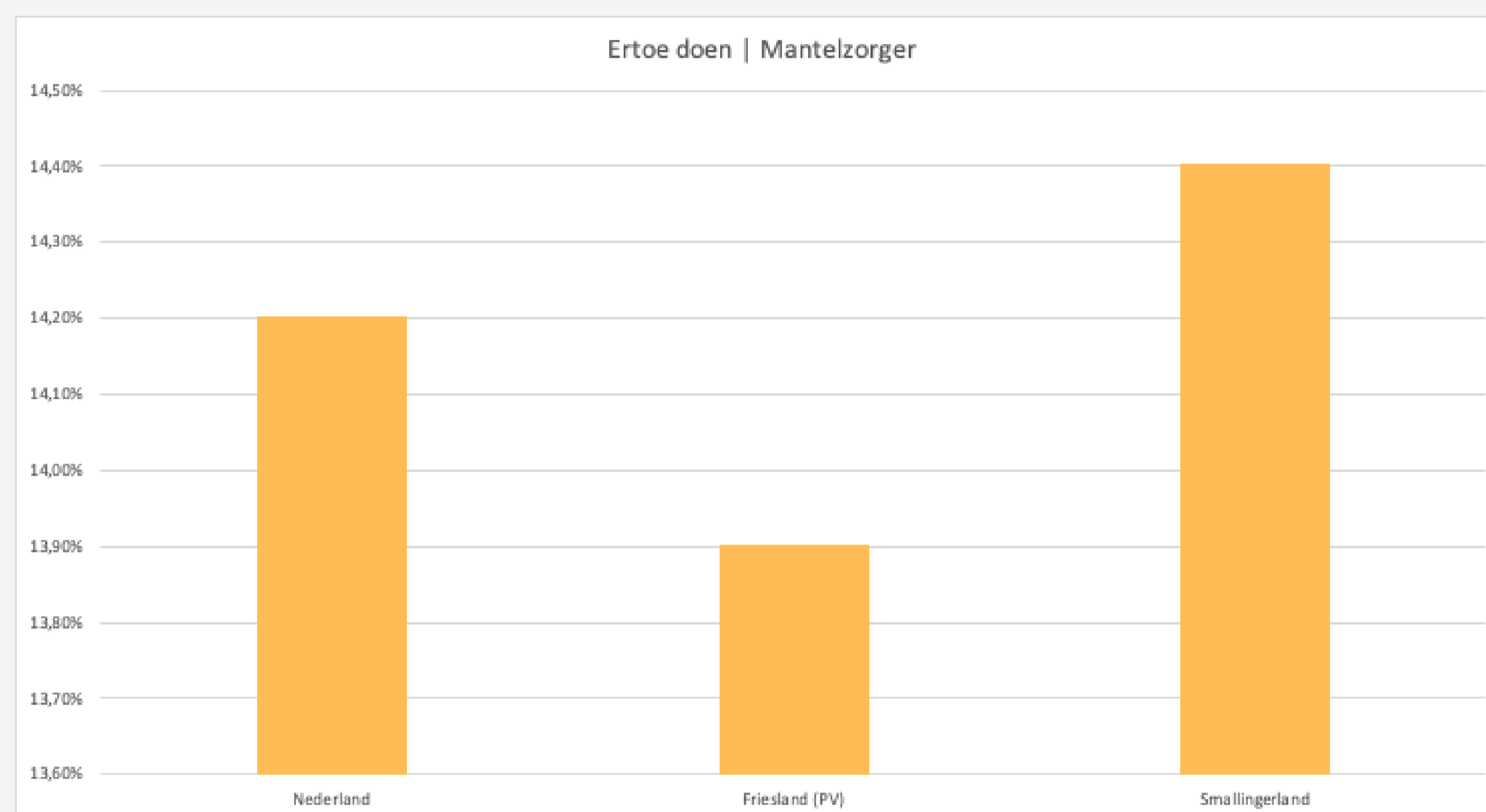
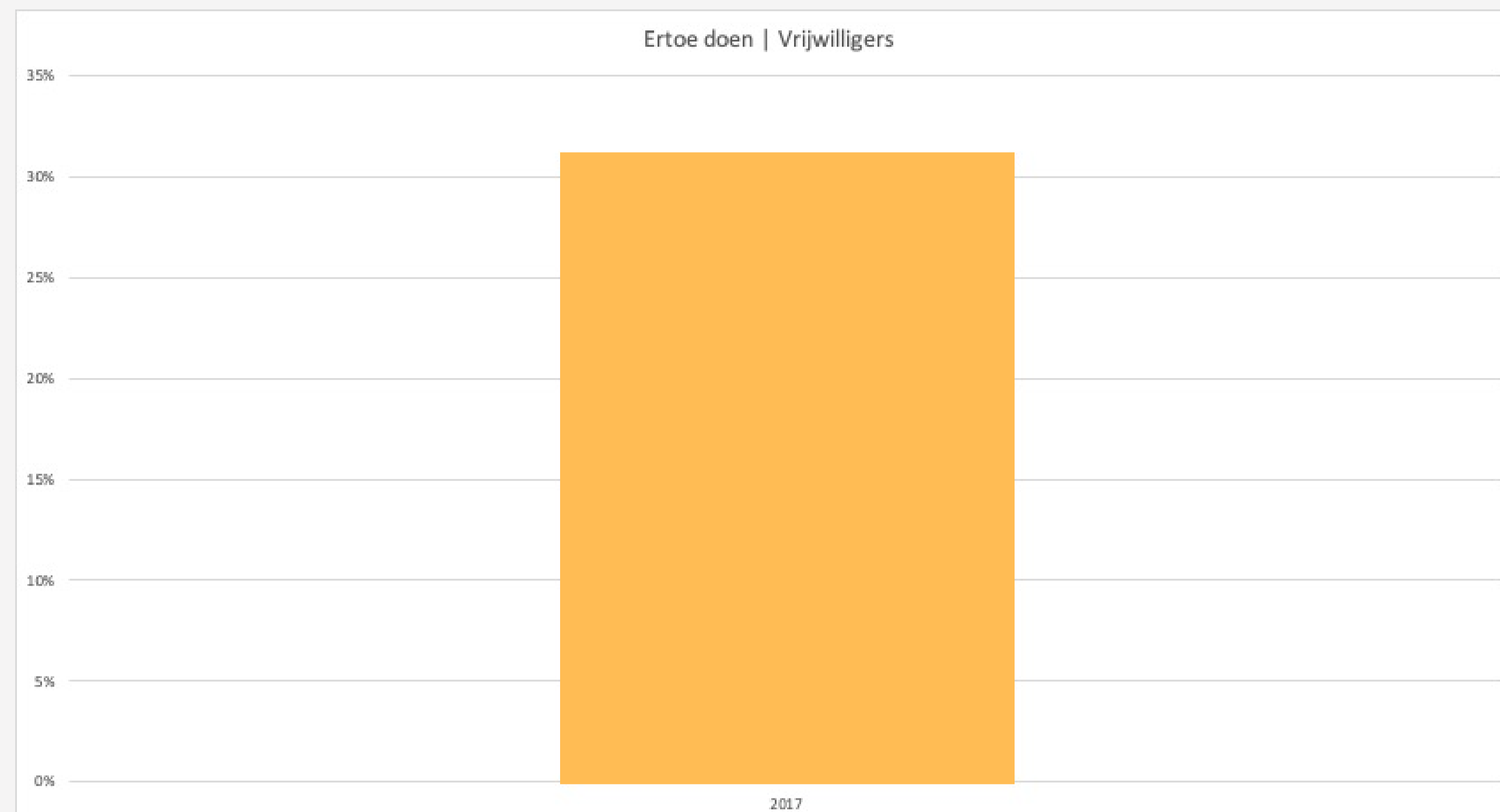

In Smallerland doen we ertoe

Een paar feiten op een rijtje

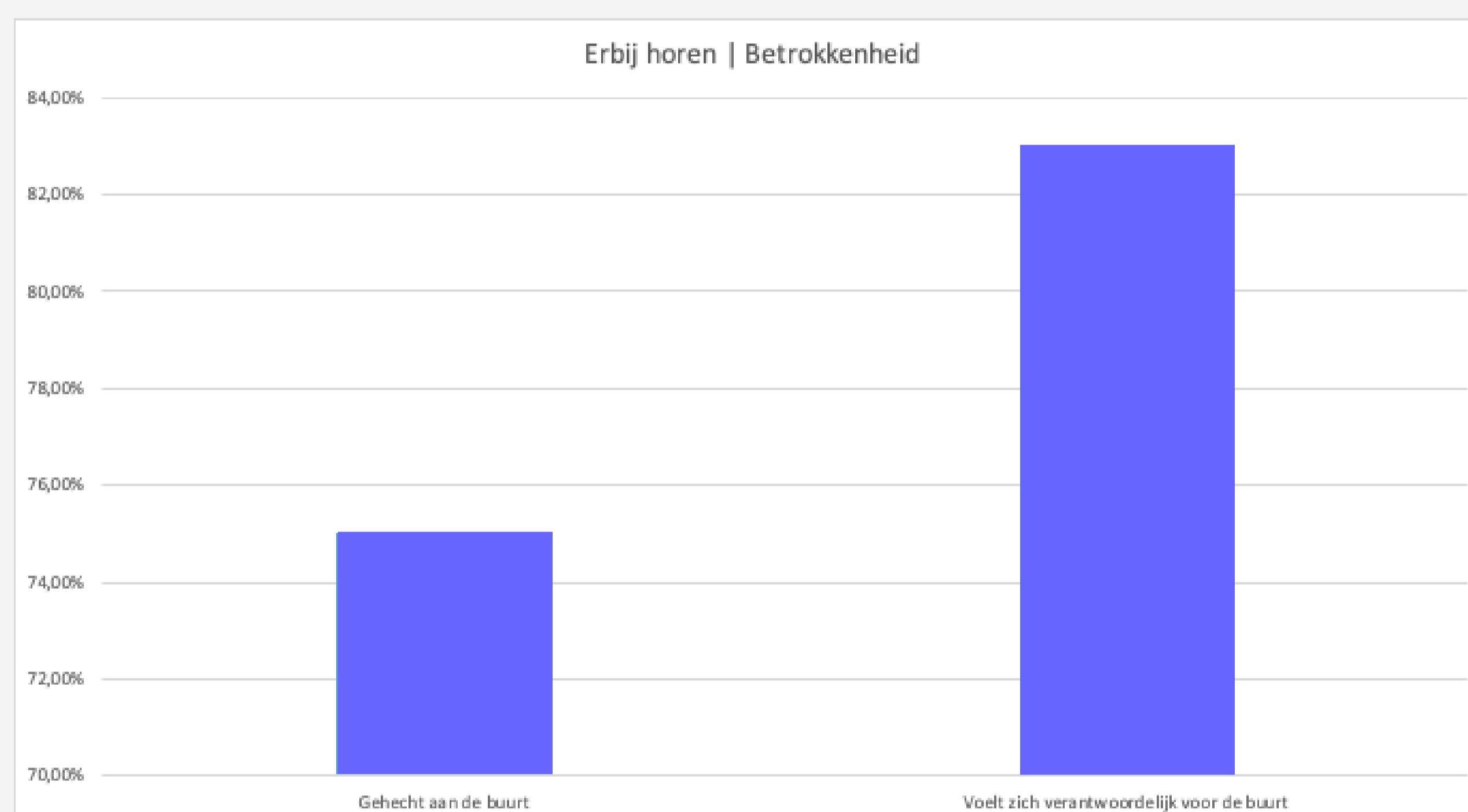
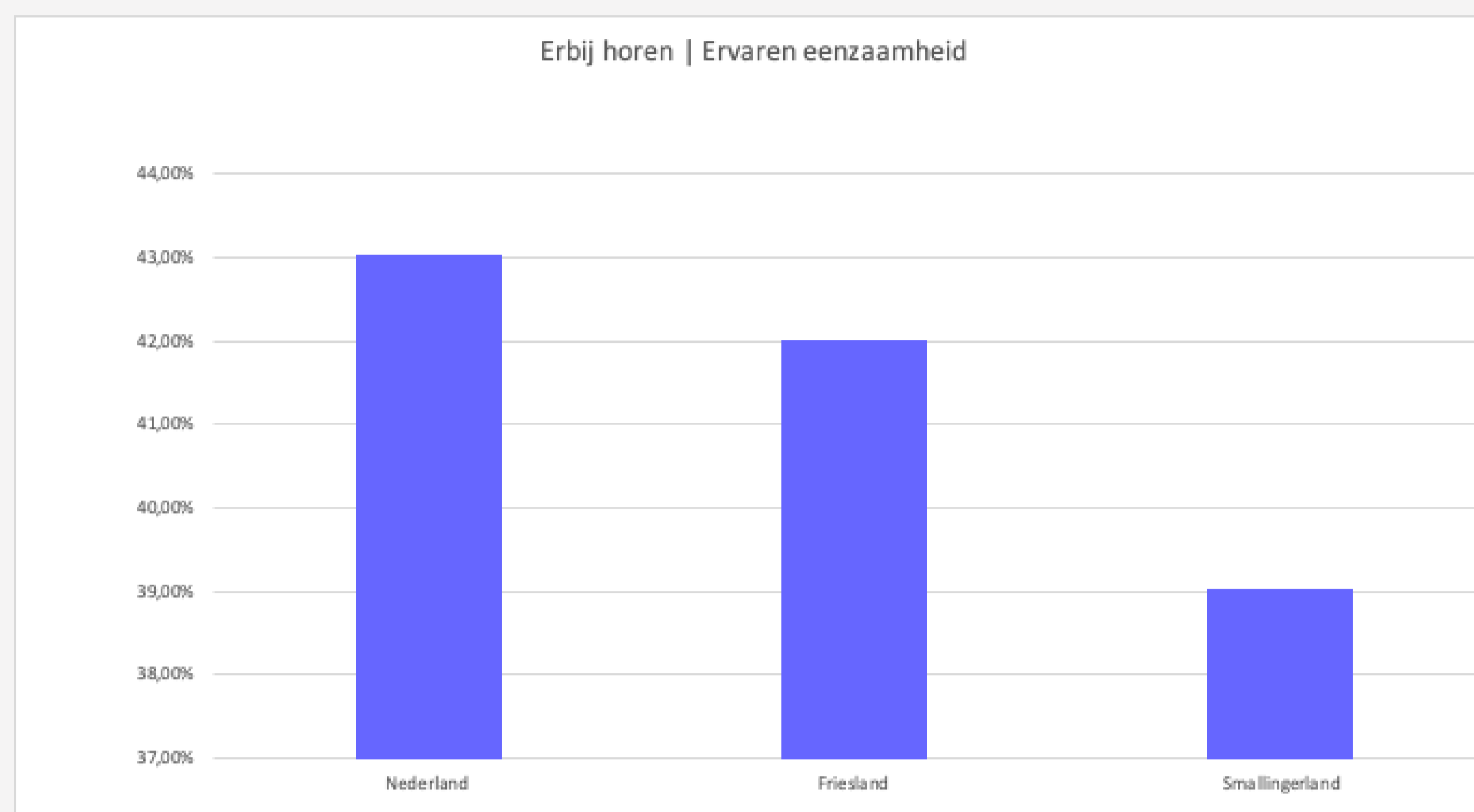

In Smallerland horen we erbij

Een paar feiten op een rijtje

In Smallerland voelen we ons goed

Een paar feiten op een rijtje

